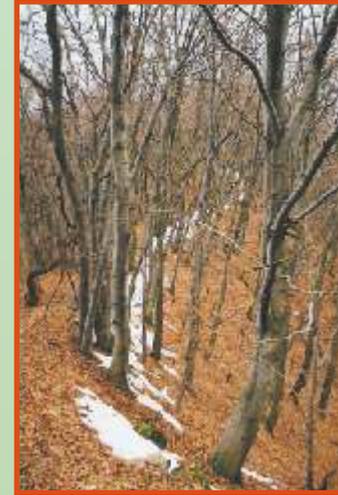

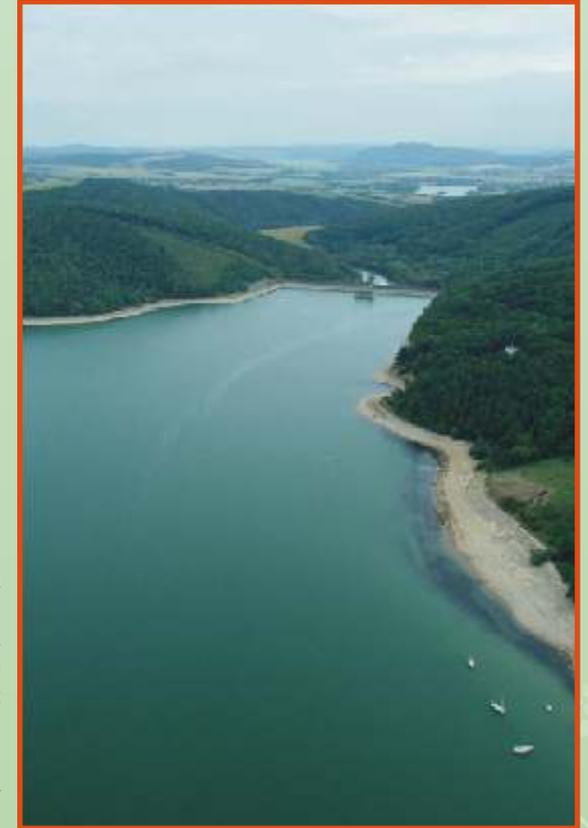
Na úvod

Horný Zemplín, čarovný kút v severovýchodnom cípe Slovenska je stále ešte akoby zabudnutým kusom takmer nedotknutej prírody. Poľnohospodárska a hornatá krajina v údoliach riek Laborec a Cirocha, hraničiaca na severe s Poľskom a na východe s Ukrajinou, však má čo ponúknuť svojim návštevníkom - milovníkom pešej turistiky krásne vychádzky na hrady v okolí Humenného, do prírodných rezervácií a horských masívov, cykloturistom množstvo trás a okruhov v dĺžke a náročnosti podľa síl, chute a vlastného uváženia v terénoch, ktoré sú automobilovou dopravou zaťažené len nepatrne alebo vôbec.

Ak máte radi umenie či históriu, určite neobídete expozície Vihorlatského múzea v Humennom vrátane blízkeho skanzenu, Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v neďalekých Medzilaborciach s možnosťou návštevy neďalekej obce Miková, ktorá je rodiskom Warholových rodičov. Tradície ľudového umenia, ktoré v regióne uchováva množstvo autentických folklórnych súborov, ožívajú na množstve folklórnych slávností a festivalov, ktoré sa pravidelne konajú takmer každý týždeň počas celého leta.

Humenné, brána Horného Zemplína, je aj dobrým východiskom pre poznávacie výlety do širšieho okolia a rekreáciu pri vode. Svojou drevenou krásou vábia drevené kostolíky v oblasti Polonín a pozdĺž slovensko-poľskej hranice. Neďaleko je aj do známych rekreačných oblastí Domaša, Zemplínska Šírava a Vinianske jazero.

To teren malowiczny i zróżnicowany geograficznie i kulturowo. Na południowy wschód rozciągają się Bieszczady, będące najwęższą atrakcją turystyczną. Są one jedynym skrawkiem Karpat Wschodnich, znajdującym się na terenie naszego kraju. O ich największej urodzie decydują rozległe połoniny, zaczynające się już na wysokościach ok. 1200 m n.p.m., gdzie kończy się piętro regla dolnego. Ze szczytów połonin wystają poszarpane gzybienie skalne, tworząc niepowtarzalne widoki. Najwyższym szczytem naszych gór jest Tarnica 1346 m n.p.m., Rozłacza się z niej piękna panorama na całą polską, ukraińską i słowacką część Beskidów, a i dalej, na Wikortat, Borzawę, Gorgany i inne pasma. Od połonin, w kierunku północnym i zachodnim, góry obniżają się, a bekrzesny las ogarnia całe ich stoki. Niedługo był to ludny kraj, w dolinach tętniło życie a na połoninach pasterze wypasali bydło. Wieczorami śpiewali, grali na fujarkach i trąbkiach, a echo niósło ich głos dolinami, po wsiach po polskiej i węgierskiej stronie. Niestety wojny nie oszczędzały tej ziemi. W czasie „Wielkiej Wojny” na wiele miejscy zamart tu front austriacko-rosyjski, a przechodzące na przemian wojska pustoszyły wieś i miasteczka. Druga wojna światowa przeszła przez tę część kraju jakby nieco łagodniej, lecz trwała dłużej, a jej skutki pozostawiły trwały ślad na tej ziemi oraz w świadomości jej mieszkańców. Po przemianach politycznych 1989 r. zmieniło się również oblicze Bieszczadów. PGR-y upadły, zmuszony proces dostosowania się do nowej rzeczywistości. W ostatnich latach powstały tutaj liczne pensjonaty, hotele, schroniska, gospodarstwa agroturystyczne itd. Świadczące wysoki a często nawet bardzo wysoki poziom usług. Biorąc pod uwagę niekwestionowane walory turystyczne tego terenu, czyście powitrze,

Region Sanok

Region Sanok

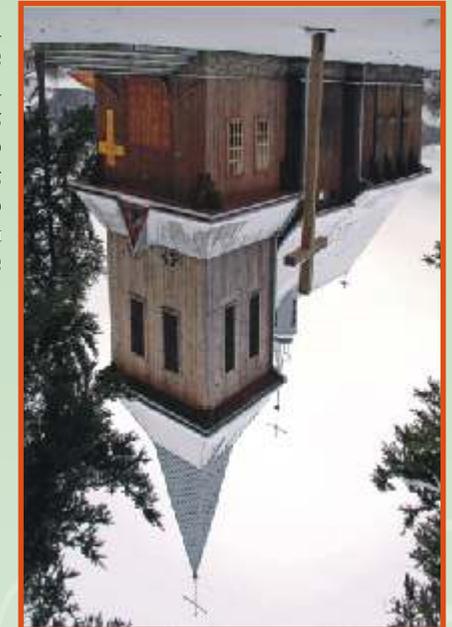
Región Humenné

Mesto Humenné sa nachádza v severo-východnej časti východného Slovenska, v juhozápadnej časti okresu Humenné, v údolí rieky Laborec, vo výške 157 metrov nad morom v geomorfologickom celku Ondavská vrchovina, subprovincia Vonkajšie Východné Karpaty, podcelku Humenské podolie a časti Sokol.

Medzi najvyššie kóty patrí Sokol (405 m n.m.), Petočová (378 m n.m.) a Barančov (364 m n.m.). Humenné susedí až s 11 obcami - Hažín nad Cirochou, Lackovce, Kochanovce, Udavské, Veľopolie, Brestov, Myslina, Závadka, Brekov, Jasenov a Ptičie. Celková výmera jeho katastrálneho územia je 2867,4 ha. Z hľadiska hydrologických pomerov patrí územie do povodia Bodrogu. Zastavaným územím mesta preteká rieka Laborec, ktorá má vybudované ochranné hrádze.

Mesto Humenné - spolu s okolitými obcami vytvára sídelné ťažisko regiónu Horný Zemplín s väzbami na okolité štáty Poľsko, Ukrajina, Maďarsko a rozvinutým priemyslom, stavebníctvom, energetikou, vodným hospodárstvom, telekomunikáciami, dopravou a ľudským potenciálom, v ktorom sú umiestnené všetky dôležité inštitúcie správy štátu, inštitúcie v oblasti kultúry, školstva, zdravotníctva a cestovného ruchu.

surową przyrodę, piękne krajobrazy, malowniczą architekturę drewnianych cerkiewek i Zalew Soliński, który wraz z jeziorem Myczkowskim tworzy prawdziwy raj dla amatorów sportów wodnych, należy sądzić, że turystyka stanie się głównym czynnikiem wpywającym na rozwój ekonomiczny wschodnia część Beskidu Niskiego, również sanoczyzny. Leżąc Ziemia Sanocka to również „dzkiego” jak Bieszczady. Zaś na granicy Beskidu i Bieszczadów, w przepięknej dolinie Oslawy, zachowała się enklawa stosunkowo zwartej ludności temkowskiej, która w tym rejonie częściowo uniknęła wysiedlenia a wiele rodzin powróciło z wygnania po 1956 r. Zachowała ona bogatą i oryginalną kulturę materialną i duchową, będącą niewątpliwie atrakcją turystyczną. Sanoczyzna to również pasmo Gór Słonnych i Pogórze Przemyskiego (będących pogórzem Bieszczadów) gdzie wśród leśnych ostępów łatwo spotkać wilk czy niedźwiedzia, a przez grzbiet Słonnych Gór prowadzą najdłuższe i jedne z najpiękniejszych widokowa serpentyny, na których odbywają się coroczne samochodowe rajdy górskie. Tu też, w wiosce Uicz, leżącej w dolinie wijącego się jak waż Sanu, stoi na stromej górze, najstarsza, drewniana cerkiew w Polsce, pochodząca z 1510 r. Na zachód od Sanu rozciąga się pasmo Pogórze Dynowskiego, które jest pogórzem dla Beskidu Niskiego. Stoki gór są tu łagodniejsze a wieś ładne i bogate. Tu bowiem wysiedlenia były niewielkie a i bliżej jest miast i głównych dróg wiodących w kierunku Krakowa, Rzeszowa i Warszawy. Podobnie jest na terenie ciągnących się wąską nitką od Sanoka po Gorlice tzw. Dół Jasiejsko-Sanockich, obniżenia, które odziera Beskid Niski od pogórz. Wiedzie nimi główna droga na zachód, przez najbogatsze miasto Podkarpacka: Krosno i Jasło oraz dwa słynne uzdrowiska: Rymanów i Iwonicz. Jak zatem Państwo widzą, opisac piękna ziemi naszej nie sposób, szczególnie na kartkach tak małej publikacji, to też zachęcamy szerzej do przyjazdu i przekomania się na własne oczy, że piękniejszej krajiny po prostu nie ma.

Najväčšou pýchou a dominantou mesta Humenné je historický renesančný kaštieľ s parkom zo 14. storočia, kde v súčasnosti sídli Vihorlatské múzeum. Nachádza sa v ňom umelecko-historická expozícia, prírodovedecká expozícia, galerijná sieň národného umelca, humenského rodáka, Oresta Dubaya, stála expozícia z dejín rímskej kultúry a príležitostné výstavy. Ak prejdete hore parkom, na malebnom vršku sa rozprestiera vzácna expozícia ľudovej architektúry a bývania, hrdiaca sa najmä dreveným kostolom z r. 1764, pôvodne stavaným bez jediného klinca.

Najstaršou architektonickou pamiatkou Humenného je gotický rímsko-katolícky kostol Všetkých svätých, s nádhernými vitrážovými oknami akademického maliara Mikuláša Klimčáka, rodáka z Humenného. V kostole sú umiestnené i telesné pozostatky svätého Bonifáca a je to najvýchodnejší kostol postavený v gotickom slohu v Európe.

Čo sa týka **kultúrno-spoločenského života**, v meste máme Mestské kultúrne stredisko, ktoré je organizátorom početných kultúrnych podujatí. V jeho priestoroch sa konajú výstavy, koncerty, divadelné predstavenia a mnoho iných zaujímavých podujatí. V budove sídli i kino a Humenská televízia. V blízkosti sa nachádza i amfiteáter s kapacitou 1 500 miest, ktorý je miestom rôznych veľkolepých festivalov a koncertov. V meste úspešne pôsobí i Vihorlatské osvetové stredisko, Centrum voľného času Dúha, Vihorlatská hviezdareň, Vihorlatská knižnica, ktoré sú tiež strediskami kultúrneho života v meste.

Miasto Sanok

Nie spôsob poznač Bieszczadów bez zwiedzania Sanoka. Oryginałna, bieszczadzka wioskë mozna zobaczyć już tylko w sanockim skansenie. Tutaj, w zbiorach dwóch muzeów zgrupowano najwiękšza kolekcję ikon cerkiewnych w Europie. W salach renesansowego zamku mozna również podziwiać najwiękšzy na świecie zbiór dzieł Zdzisława Beksińskiego.

Położony u stóp gór, liczący około czterdziestu trzy tysiące mieszkańców Sanok, został nazwany przez średniowiecznego kronikarza „Węgierskimi Wrotami”. Strzegł niegdyś traktu wiodącego z dawnego królestwa węgierskiego, dolinę Sanu, w kierunku Przemyśla, Halicza i Lwowa.

W czasach ruskich, był siedzibą wojsk. Za panowania Jagiellonów stał się stolicą jednostki administracyjnej o nazwie „Zemia Sanocka”. Obecnie jest siedzibą powiatu obejmującego zachodnią część Bieszczadów, wschodni fragment Beskidu Niskiiego, ich pogórze oraz wschodnią część Kotliny Kroszeńskiej. Dział nie pełni już funkcji nadgranicznej strażniczej region przed obcymi najeźdźcami lecz jest gościnnym ośrodkiem turystycznym, liczące atrakcje i formy wypoczynku i rekreacji. Dzięki grodu nie były łatwe. Przez stulecia liczone wojny i pozary gnebity miasto, niszcząc wiele z jego zabytkowej architektury. Sport jednak budowl i udało się ocalić i odrestaurować. Zdobiają górną część nad doliną Sanu starówkę, jej rynek i wąskie, kręte uliczki. Architektura dopowiada to, czego nie poskądza miasto natura. Całość sprawia, że Sanok jest jednym z najpiękniejszych położonych miast w Polsce. 25 proc. Powierzchni Sanoka wchodzi w skład

Nad Parku Krajobrazowego Gór Słonnych. Miastem dominuje Kopic Mickiewicza, usypiany na szczytach Gór Parkowej. Na jej stokach założono romantyczny park miejski. Wielką atrakcją miasta są jego bogate muzea. Unikalne w skali europejskiej Muzeum Budownictwa Ludowego czyli popularny skansen prezentuje architekturę i sztukę ludową Bojków, Lemków, Dolinian i Pogórzan. Jest największą tego typu placówką w Polsce i jedną z największych w Europie.

Humenné žije i bohatým športovým životom. Športové areály mesta sú sústredené v jednej lokalite. V meste sa nachádza zimný štadión, ktorý je domovom humenského hokejového klubu. Kúpalisko a krytá plaváreň, tenisový areál, futbalový štadión sú sídlami športových klubov a svojimi aktivitami sú dostupné i pre širokú verejnosť. Najnovšou športovou pýchou mesta je novopostavená Mestská športová hala, ktorá slúži predovšetkým volejbalu a basketbalu, no

okrem rôznych kolektívnych športov, má verejnosť možnosť si vyskúšať aj svoje lezecké schopnosti na umelej lezeckej stene. V zime je to lyžovanie, čo najviac láka turistov do nášho kraja, a to najmä neďaleké strediská Chlm, Parihuzovce, Danová či Borov. V lete sú zase hlboké lesy nevyčerpatelnou pokladnicou zážitkov a úlovkov pre hubárov, poľovníkov. Prírodné rezervácie, rekreačný areál Hubková, Vihorlatské vrchy, neďaleké Morské oko, Sninský kameň sú priam magnetom pre turistov a milovníkov prírody.

Naše Humenné je mestom mladých. Cez 4,5 tisíc žiakov desiatich základných škôl v meste, cez 5 tisíc žiakov jedenástich stredných škôl mesta a v roku 2005 bolo v meste Humenné založené detašované pracovisko Slovenskej technickej univerzity, Fakulty chemickej a potravinárskej technológie v Bratislave, ktoré otvorilo bakalárske štúdium v troch štúdiijných odboroch.

Dolina Ikon - w sanockich muzeach znajduje się największa kolekcja ikon w Europie.

Zamieszkała tu po jego śmierci Zofia Holzsańska, ostatnia żona tego władcy. Przywilej osiedlenia się franciszkanów w obrębie murów miejskich wydała Elżbieta Bośniaczka królowa węgierska tytularna królowa Polski. Przebywała tu również Izabela Jagiellonka, której po śmierci męża króla węgierskiego Jana Zapoły, brat Zygmunt August przydzielił Sanok jako uposażenie. Znalazła tu Daniela Halickiego jedynego króla w dziejach Rusi. W 1205 r. spotkała się właśnie w Sanoku z królem węgierskim Andrzejem II. Warto również wspomnieć, że córka starosty sanockiego, Jerzego Miszcza Maryna została carycą Rosji. Spacer urokliwymi uliczkami Sanoka dostarcza moc wrażeń.

Sanok, nazywany jest miastem „Matek królów”, jako że wchodził w skład uposażenia królów polskich. Wiele z nich przychyliło się do jego rozwoju, szczególnie Bona Sforza. 2 maja 1417 roku, brata tu ślub z Władysławem Jagiełła Elżbieta Granowska.

Muzeum Historyczne, mające swoją siedzibę się w renesansowym zamku, szczyt się jedną z najcenniejszych na świecie kolekcji ikon. Podziwiać można je także w skansenie. Łącznie, dzieła zgromadzone przez oba muzea, tworzą największy zbiór ikon na w Europie. Muzeum Historyczne posiada również największą kolekcję prac Zdzisława Beksińskiego, sławnego artysty pochodzącego z Sanoka oraz bogaty zbiór sztuki współczesnej. Znajdują się tu również bogate zbiory sakralnej sztuki kościoła zachodniego, ceramika pokucka i inne zbiory.

Sanok centrum sportów zimowych, w szczególności: hokeja na lodzie, jazdy szybkiej na łyżwach i short-tracku, żużla na lodzie i turystyki narciarskiej i skitouringu.

Jest też Sanok Miejscem organizacji i imprez kulturalnych i sportowych, organizowanych przez placówki kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, muzea, stowarzyszenia i osoby prywatne.

Zagórzu skocznie narciarskie.

W pobliżu miasta funkcjonują stadiony koni, wyciągi narciarskie, a w sąsiednim

W porównaniu z innymi, podobnej wielkości ośrodkami miejskimi, Sanok posiada doskonałą bazę sportową, która tworzą: hala widowiskowo-sportowa „Arena Sanok”, tor do jazdy szybkiej na lodzie. Jeden z najlepszych w Polsce, zespół basenów krytych i odkrytych, 2 stadiony i inne obiekty rekreacyjne. Kozgrywane są tu m. in. Międzynarodowe mecze i turnieje hokejowe, zawody w żużlu na lodzie, short-track u, jeździe szybkiej na łyżwach i inne.

Zwiedzając miasto można skorzystać z dobrze rozwiniętej sieci placówek gastronomicznych począwszy od stylowych karczm regionalnych aż po pizzerie, lodziarnie i cukiernie.

Przez miasto przechodzą także liczne szlaki turystyczne, piesze, rowerowe, kulturowe oraz szlak wodny.

Miasto posiada ogromną i stale rozwijającą się bazę noclegową, dostosowaną do potrzeb, oczekiwani i możliwości każdego turysty, a rozwidowana, komunikacja publiczna i prywatna pozwała dotrzeć do praktycznie każdej, ważniejszej miejscowości regionu bieszczadzkiego.

Jedną z nich, jest możliwość spotkania siedzącego na ławeczce, na ulicy 3 Maja, wystawy sztuki nowej i najnowszej. Wystąpić można również do Bura Wystaw Artystycznych organizującego ciekawe turystów przyjeżdżają na Jarmark Ikon, który odbywa się w drugiej połowie lipca. Tysiące w swojej, słynnej powieści. Kolorytu miastu dodają liczne pracownie ikon. Tysiące dobrze wojska Szwajkera, którego sanockie przygody uwiecznił Jarosław Haszack w swojej, słynnej powieści. Kolorytu miastu dodają liczne pracownie ikon. Tysiące turystów przyjeżdżają na Jarmark Ikon, który odbywa się w drugiej połowie lipca. Wystąpić można również do Bura Wystaw Artystycznych organizującego ciekawe wystawy sztuki nowej i najnowszej.

Turistika

Humenné sa nachádza v krásnej doline obklopenej z každej strany nádhernými lesmi. Kraj okolo Humenného ponúka množstvo možností na turistiku letnú aj zimnú, cykloturistiku, ako aj kratšie a dlhšie prechádzky po okolí.

Humenné dáva veľké možnosti turistom na výlety do blízkeho a vzdialeného okolia. Medzi najobľúbenejšie miesta na turistiku patrí oblasť RO Hubková a blízky vrch v NPR Humenský Sokol. Ďalšie oblasti vhodné pre turistiku, ktoré sa nachádzajú blízko Humenného sú:

- Sninský kameň
- Morské oko
- Hrad: Jasenov, Brekov, Čičva, Vinné
- Rybníky v Brestove a Slovenskej Volovej

Centrum mesta Humenné tvorí novozrekonštruovaná pešia zóna, ktorej bola v rámci celoštátnej súťaže Stavba roka 2002, Ministerstvom životného prostredia SR, udelená Cena za stavebné dielo s najväčším ekologickým a priestorotvorným prínosom.

Jej centrálnou dominantou je **zvuková a svetelná Fontána lásky**, pódium, na ktorom sa konajú nedeľné koncerty, Potok času, množstvo zelene a lavičiek na príjemné posedenie a odpočinok. V centre je sieť malých, ale i väčších obchodov, butikov, reštaurácií a kaviarní, kde si každý príde na svoje. V meste sídlia i veľké nákupné strediská. Stabilné a úspešne rozvíjajúce sú závody a firmy z rôznych oblastí ekonomiky a priemyslu.

Služby cestovného ruchu sa v posledných rokoch dynamicky rozvíjajú. Realizuje sa viacero väčších i menších projektov zameraných na rozvoj infraštruktúry a rozšírenie ponuky možností, ako príjemne a zaujímavo stráviť dovolenku či prázdniny. Ubytovanie ponúka širokú škálu možností od komfortných hotelov cez turistické chaty, ubytovne a rekreačné strediská v prírode. Stačí si len vybrať podľa vlastných možností.